

vilde kunne opnaae for Landbohøjskolen en Deel, maaskee endogfaa den væsentligste Deel af, hvad jeg fra dette eensidige Standpunkt betragtet kunde attraae, og den Betydning, jeg altsaa vilde kunne tillægge dette Forslag, vilde væsentlig beroe paa, hvilken Udsigt der var til virkelig at faae det til at gaae igjennem. Thi det vil jo den ærede Ordfører kunne sige sig selv, at det ikke kan nytte Landbohøjskolen eller mig, at der gives mig en Udsigt, der maaskee lever en Uge eller to, til at opnaae dette Gode. Jeg kan albeles slutte mig til, hvad den ærede Ordfører har sagt, baade om Havekulturen i det Hele og navnlig om Frugtkulturen; ja, jeg skal gaae et Skridt videre og bemærke, at der er Egne, hvor den allerede har den Betydning, at det kan have Krav paa offentlig Interesse at fremme den; jeg skal dertil endnu ogsaa vende den anden Side af Medaillen frem og sige, at der er saa stor en Deel af Danmark, hvor Havekulturen er i en saa sørgelig Tilstand, at der vil være den største Opfordring til, da Hindringen langtfra i alle disse Egne ligger i de klimatiske eller Jordbundsforholdene, at søge at faae den fremmet, idet den baade vil kunne give et meget betydningsfuldt Bidrag til Agerbrugets Udbytte og i alt Fald vilde være af uvurbeerlig Betydning med Hensyn til Livets Forfjønelse, og det netop for dem, der væsentligst ere henviste til de rige Hjelpeilder, som selve Landbruget afgiver i saa Henseende, men udenfor dem kun have sparsom Afgang til høiere Nydelse i den Retning. Jeg vil altsaa — i alt Fald her i dette Thing — ikke tage i Betænkning at vedfjende mig ogsaa den æsthetiske Betragtning af Sagen, foruden at jeg erkjender, at Havedyrkingen ogsaa i reent materiel Henseende kan give et meget betydeligt Bidrag baade til selve Befolkningens Ernæring og til Udbytte ved Handel. Men jeg maa tilstaae, og deri troer jeg, at den ærede Ordfører vist ogsaa vil være enig med mig, at Udsigten til at opnaae dette, naar det kun kan skee gjennem en forøget Bevilling til Landbohøjskolen, er meget ringe.

Jeg staaer der ligeoverfor et andet Endringsforslag, som i stor Simpeltid udtrykker, hvad der har været den ledende Tanke ved hele denne Sags Behandling. Jeg troede ganske

vist ikke, at man vilde nægte mig at give Landbohøjskolen en saadan udvidet Virksomhed og forøget Nytte, naar det kunde skee uden en forøget Udgift for Kongeriget. Denne Tanke er hele Forslaget bygget paa. Naturligviis forudsatte jeg, at der til det første Arrangement, til de foreløbige smaa Indretninger i Anledning af en saadan Udvidelse vilde behøves en lille Bevilling; men den troede jeg ikke, at man vilde nægte mig, naar iøvrigt den hele Tilvæxt til Landbohøjskolens Virksomhed og Nytte kunde skee uden Udgift; det er imidlertid kun paa denne Betingelse, jeg har troet at kunne opnaae det. Naar jeg nu staaer ligeover for dette Forslag af Udvalgets Mindretal, kan jeg ikke sige Andet, end at det er mig vanskeligt at forstaae, at Nogen egentlig kan modsætte sig det. Det er ganske vist, at derved bliver det stillet noget hen i det Uvisse, hvorledes og i hvilket Omfang jeg kan naae mit Siemod; det vil imidlertid erindres, at endogsa de fleste af dem, der have talt imod Sagen, have henviist til, at det Maal, der er tilfattet, kan naaes ad administrativ Veie, naar det ikke lykkes at sætte Loven igjennem. Dette er efter min Mening ikke rigtigt. Naar man seer hen til Loven om Landbohøjskolens Organisation, der i den første Paragraf begynder med at sige, at der her skal meddeles Underviisning i Veterinairvidenskab, Landmaaling og hvilke andre Hovedunderviisningsgenstande, der nu nævnes, saa kan jeg ikke ansee mig for berettiget til at tilføie noget Nyt, der vilde staae i Klasse med disse. Jeg vilde finde mig indskrænket til at give Tillæbelse til, for at tage et praktisk Exempel, at der kunde holdes nogle Foredrag over Diavol eller et andet saadant lille Bisag, medens der derimod, naar der skulde optages et nyt Hovedsag i Underviisningen, ikke vilde være tilstrækkelig Hjemmel til at ordne det ad administrativ Veie, selv om det kunde skee uden Pengebevilling. Hvorledes og i hvilket Omfang den Bemyndigelse, der gives her, kunde benyttes, kan jeg i Dieblisset ikke sige; men saa meget er ganske vist, at fra det Dieblis, dette Forslag blev vedtaget, kunde der ikke være Tale om, at Indenrigsministeren skulde have det Allermindste at gjøre med Organisationen af Forstunderviisningen, Forst-